

[Niels Helveg Petersen.]

kræde i befolkningen at føle, at de blev behandlet på en måde, der virkelig kom dem ved. Og det tror jeg kun man kan gøre, hvis man i programarbejdet ikke i enestående få tilfælde, men som et led i programarbejdet, åbnede sig i større omfang, end man hidtil har gjort det.

Til sidst vil jeg gøre et par bemærkninger om selve monolspørgsmålet.

Jeg ville meget anbefale — og jeg ved, der i dette folketing er et stærkt ønske om det — at man kunne få en udbygning af det nordiske tv-samarbejde. Ministeren omtaler det ikke, men for mig at se er nordisk tv-samarbejde den bedste, den største mulighed, vi har for at skabe variation i tilbudene og valgfrihed for lyttere og seere. Det drejer sig om nu at måtte åbne tekniske muligheder for direkte modtagelse i alle nordiske lande af de nordiske landes programmer. Det kræver investeringer i alle lande, ikke flest i Danmark. Man har beregnet, det i Danmark vil koste ca. 150 mill. kr. i teknisk udstyr ifølge den delbetænkning, som er afgivet af et embedsmandsudvalg.

For de penge ville man kunne få andre landes programmer direkte ind i stuen hver dag uden mellemlid. Man kunne også se på forskellige mellemløsninger. Jeg har set, at flere embedsmænd har været inde på mellemløsninger, men det endelige mål må være, at man opnår en sådan automatisk mulighed for at få de øvrige nordiske landes programmer direkte ind i stuen.

Der er problemer med programansvar og med ophavsret, men ikke så store, at de ikke let kan løses. Arbejdet er i gang, jeg håber, regeringen meget nøje vil følge dette arbejde og sætte stærkt ind på at nå et resultat, som ville være værdifuldt, både ud fra et nordisk synspunkt og ud fra et programmæssigt synspunkt, med hensyn til at skabe en valgfrihed for seerne, som i dag ikke eksisterer.

Lembourn (KF):

Den offentlige debat omkring Danmarks radios struktur og den radiolov, som skal træde i kraft pr. 1. april 1974, drejer sig om den centralisering i ledelsen, som loven indebærer, fordi radiatorådet bliver stærkere, de politiske partier i folketinget får større indflydelse og folketinget dermed indirekte

større indflydelse. Det sker samtidig med, at der er et almindeligt ønske hos næsten alle om, at demokratiet decentraliseres, at man kommer nærmere i retning af lokaldemokratier. Her er en konflikt, det må man indrømme. Nu forsøger loven at lette konflikten på to måder. Den ene ved, at man opretter amtskommunale programråd, hvor formændene kan deltage i radiatorådets møder og dermed viderebringe den kritik, som muligvis er ude omkring i landet, og det er en fornuftig ting. Den anden ved, at man åbner mulighed for i en forsøgsperiode at lave regionalprogrammer, således at også andre end dem, der sidder i Gyngemosen og i Rosenørns Allé, står for det hele. Også det er fornuftigt. Længere kan man desværre ikke komme, sådan som Danmarks radios stilling er.

Der er to årsager til, at folketinget efter det konservative folkepartis opfattelse skal have den styrke, som det får i den nye lov, i ledelsen af Danmarks radio. Den ene er, at vi har et monopol, og den anden er, at vi har en formålsparagraf om, at Danmarks radio skal stræbe efter alsidighed.

Spørgsmålet om monopolstillingen drøftede vi forleden i folketinget, da vi havde det konservative folkepartis forslag til debat, og det skal ikke gentages. Men jeg vil gerne tilføje, at man har indvendt imod den styrkelse af folketingets stilling, som nu sker, at denne styrke har folketinget ikke i andre kulturinstitutioner, og spurgt, hvorfor man så skal have det i Danmarks radio.

Det er der sådan set en meget ligetil forklaring på. Hvis vi tager to typiske andre kulturinstitutioner, det kgl. teater og filmintituttet, er der store forskelle. For det første er det begge kunstneriske institutioner, og for det andet er der konkurrence ude omkring dem. Der er private teatre, og der er filmproducenter, som producerer film uden offentlig støtte. Men det væsentlige er vel, at tv er et helt enestående kommunikationsmedium. Ud over underholdning og kunst er det altså et afgørende kommunikationsmiddel i det moderne samfund, og derfor er det nødvendigt, at folketinget har en indflydelse på, hvad der sker.

Så længe man har denne ene sender — og det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at det ikke er statens radio, men det er altså en monolradio, et monolpfjernsyn — så vil